

Said Nursî hakkında çelişkili iddialara cevaplar

Çelişkili İddialar

Risaleleri eleştirel okuduklarını iddia eden iki okumacının, aslında son dönem Türkiye'sindeki siyasî kavgalardan ötürü Müslümanlara kızdıkları anlaşılıyor. Fakat faturayı her nedense siyasî taraf haline gelen ve adaletli davranmayan kişilere kesmek yerine, bu kişilerin sıfatları olan imana, İslâm'a, namaza, dindarlığa ve bu kutsî değerleri savunan Said Nursî'ye kesmişler. Tuhaf bir kusur bulma sıkıntısıyla Risaleleri güya taramışlar; Risalelere vakıf olmadıkları için de ortaya niyetlerini ele veren çelişkili, tutarsız ve sallapati yargılamalar çıkmış. Ve buna eleştirel okuma demişler!

Sırayla ve sabırla ele alalım:

1- Said Nursî'nin imanı ve namazı öncelerken, hürriyeti önemsemediğini iddia etmelerine karşılık, biz de Said Nursî'nin bilâkis makbul bir imanı hürriyete bağladığını, hürriyet olmadan imanın makbul olmayacağını izah ettiğini belirtmiştik.

Delil mi? İşte Münâzarât! Orada diyor ki: "Hürriyet Rahmân'ın ihsanıdır, zira o imanın en has şartıdır." Said Nursî orada aynı zamanda imanın da hürriyeti parlattığını ispat ediyor.¹

2- Said Nursî'nin hayatının iki bölümde ele alındığını ifade etmişler ki, bu eksik bilgidir: Said Nursî'nin bir de 1948'den sonraki dönemini ifade eden Üçüncü Said dönemi bulunuyor. Üç dönem birbirini tamamlar ve bir bütündür. Araştırmacıların Said Nursî'de eksik gördükleri "adalet, özgürlük, bilgi, ahlâk, emek, kul hakkı yememek, insan hakları gibi evrensel"² sosyal kavramlar bu bütünün tamamında vardır. Bu bütünlüğü atlayan, Nursî'yi hiç anlamamış olur.

Böyle Araştırma Olmaz!

3- Said Nursî'nin Eski Said döneminde yazdıkları ile Yeni Said döneminde yazdıkları arasında güya çelişkiler bulmuşlar ve Nursî'nin "Eski Said dönemindeki siyasî çıkışlarını sert biçimde eleştirdiğini" iddia etmişler.

Hemen söyleyelim: Bu vaki değildir ve maalesef bu, eleştiri de değil; kuru bir

iftiradan ibarettir. Delil gösterin lütfen! Bilâkis Said Nursî, Eski Said döneminde yazdığı Risaleleri sonradan Risale-i Nur Külliyyatı'na dâhil etmiştir.

Böyle araştırma olmaz!

Belge diye sundukları çelişki örneğine bakın:

4- Said Nursî'nin Eski Said döneminde söylediği "ila-yı kelimetullah şu zamanda maddeten terakkiye mütevakkıftır" sözü ve Müslümanların üç temel problemi olarak 'cehalet, zaruret ve ihtilâfı' görmesiyle, Yeni Said döneminde söylediği "kâinata en yüksek hakikat imandır, imandan sonra namazdır" sözü!

Allah aşkına: Bu sözlerde çelişki var mı?

Araştırmacılar bu meseleler arasında çelişki görmeye çabalamakla kendi idraklerindeki kronik tıkanıklığı sergilemişler. Geçelim.

Said Nursî'den Ne İstiyorsunuz?

5- Araştırmacılar, Üstadın, Müslümanların dinlerine sarıldıkça terakki ettikleri, dinlerinden ellerini gevşettikçe geriledikleri tesbitini problemlili görmüşler. Güya Müslümanların 9. ve 10. Asırlarda Avrupa'ya mutlak üstünlük kurmaları İslâm'a bağlılıklarından değilmiş. Sonraki asırlardaki gerilemenin sebebi Müslümanların dinden uzaklaşmaları değilmiş! Bugünkü Müslüman toplumların büyük çoğunluğu imanlı ve namazlı oldukları halde cehaleti, fakirliği ve siyasî kavgaları yenememişlermiş! Cehalet, fakirlik ve ihtilâfların faturasını iman ve namaza çıkarmak! Böylesi bir "akıl yürütme"yi en azılı İslâm karşıtları bile "akıl" edememişlerdi! Sorumlu iman ve namaz mı, yoksa bu iman ve namazın tahkikî hale getirilemeyip şekle hapsedilmesi mi?

Evet; anlaşılıyor ki, sıkıntı Said Nursî'de değil, başka yerde!

6- Nursî'nin, peygamberlerin çoğunun şarkta, filozofların çoğunun garpta geldiği tesbiti yanlışmış! Eski Mısır'da ve Hindistan'da da filozoflar gelmişmiş!

Bu lâfa verilecek tek cevap: İstisnalar kaideyi bozmaz!

7- İhtilâf problemi üzerine yazılan 20. Lem'a'yı okuyanlar, Müslümanların sürekli siyasî ve dinî kavgalar içinde bulunmalarının genelde kendi suçları olmadığını okuyorlarmış da, kimin suçlu olduğunu ve problemin nasıl aşılacağını öğrenemiyorlarmış! Dinsiz, agnostik ve ateist toplumlar daha özgür, barışçıl ve âdilmişler.

Yani: Özgür, barışçıl ve âdil olmak için biz de mi dinsiz ve ateist olalım!!!

Ne diyelim: Bunca yanlış okumalara karşı diyebileceğim tek söz var: Saçmalamakta özgürsünüz elbette! Ama bunu bari Said Nursî üzerinden yapmayın.

Dipnotlar:

1- Münâzarât, s. 59.

2- Söz konusu makale.